

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Proteus ofte Minne-beelden verandert in Sinne-beelden

Cats, Jacob

Rotterdam, 1627

Augendi modus omnis abest

urn:nbn:de:bsz:31-101049

*Quis natura arcana scrutati sunt, a-
nas per omnem vitam gignere tra-
diderunt, nec unquam provelta adeo a-
tatis fieri. quin partui partum identidem
accumulent. de homine ambizioso simile
quid dici posse, nemini, cui id vitii inno-
uit, obscurum est. Adepti aliquid inex-
perti boni (ait Thucyd.) semper, propter
presentem ex inopinato prosperitate, plura
sperantes, majora concupiscunt. Notan-
tur hanc ob causam plerique principum,
quod nimis effusè, & celerius quam par
est, honores, in eos quibus favent, conse-
rant, quos non nisi carptim ac paulatim
depromere, magis consultum est: idque
duplici ratione: primò, ne merces totius
diei summo manè, vel circa meridiem ex-
soluta, reliquum lucis non justo labore, sed
ignavia, consumendi occasionem praebeat.
Secundo, ne quis exquisitis honoribus tem-
pestivius decoratus, identidem ad altiora
enitens (proud mores sunt ambitionis)
tandem majora, quam par est, audeat, &
res novas moliat. Corruptuntur enim
homines magnitudine bonorum, nec cu-
jusbet est, in rebus tam prolixis, magnam
fortunam concoquere, inquit Dio.*

DE ghene die de gheheymenissen der na-
rueren ondersocht hebben, schryven dat
d'escinnen (hoe oudt sy oock zijn moghen)
altijdt noch jonghen voort-brenghen.
Van eergierighe menschen yet sulcx gheseyde
te kunnen werden, weten alle de ghene, die
den aert van dit ghebreck bekent is. Elck
(seydt Thucyd.) die eenich onverwacht ghe-
luck aenkomt, is gheneghen altijdt nae meer
te trachten.
Hierom verlopen haer veel princen, mides
de selve ghemeenlijck te grooten weerdiche-
den al te schielijck, en veel te vroeck, aen haer
troetel-kinderen toevoeghen: dewelcke veel
beter allenxkens en met tusschen-val van ty-
de dienden uytghegheven.
Om verscheyden redenen; eerstelijck; op dat
de loon des gheheelen daechs des morghens
vroeck betaelt zijnde, het overighe vanden
dach in luyernie niet deurgebracht en sou-
de worden.
Ten tweeden, op dat niemant te vroeck al te
hooghe gheset zijnde, en altijdt (naer de wyse
vande eergierighe) verder willende gaen, eyndelijck
niet hoogher dan het betamelijck is,
en soude oplyghen, en nieuwicheden ter hant
trecken.
De menschen (seydt Dion) werden veeltijds
door te grooten eere diemen hun aendoet,
buyten de palen van hun schuldighen plicht
wech gheruckt, want voorwaer t'en is alle
mans werck niet, grooten voorspoedt en uyt-
muntende eer-ampten te kunnen verdou-
wen.

BOËT. DE CONS. LIB. 2.

*Quis tam composita felicitatis ut non
aliqua ex parte cum status sui qua-
litate rixetur? Anxia enim res est hu-
manorum conditio bonorum, ut qua vel
nunquam perpetua subsistat.*

SENEC. TRAG. 4.

*Quod non potest vult esse, qui nimium
potest.*

HORAT. OD. 24. LIB. 3.

*... Scilicet improba
Crescunt divitiae, tamen
Certa, nescio quid, semp. r abest rei.*
Mm 2 GALAT.

Laet ons wel-doende niet vertragen.

DE groote crocodil die noyt en laet te vvasfen,
 Die is met alle vlijt ons ziele toe te passen;
 Ghy, die oyt zijt een stap ghenaedert totte deught,
 Weet dat ghy naderhant noyt stille vvesen meugt.
 Laet daer Hiskias son, die vvert te rugh ghetogen,
 Laet Josua de sijn' die niet en vvert bevoghen,
 Maer let op Davids son die staegh en veerdigh rijt,
 Want vvie hier stille staet die is sijn voordeel quijt.

Nullum virtuti solstitium.

C*Rescis, & extremis vel jam, crocodile, sub annis,
 Majus adhuc nili tollis ab amne caput.
 Incrementa decent Christum, tam longa, professos,
 Nescius augmenti vir bonus esse nequit.
 Nuniades sistat, retrorahat Hiskia phœbum,
 Dux solymi vatis sol tibi solus eat:
 Ille, velut sponsus thalamo redit, atque lustrat
 Sidera. virtutem non decet ulla quies.*

PHILIP. 1. 13.

*En oubliant les choses qui sont en derriere, & m'avancant aux
 choses qui sont en devant, ie tire vers le but.*

NOn Iosue ton soleil, non ton soleil Hiskie,
 Mais David ton soleil, soit guide de ma vie.
 Le corps du crocodil, & du Chrestien l'esprit,
 S'augmente, si long temps, que l'un & l'autre vit.

VIR.